ปัจจัยที่มีผลต่อระดับตะกั่วในเลือดเด็กปฐมวัยที่อาศัยในชุมชน สถานีอนามัยเฉลิมพระเกียรติฯ กำพวน

Factors influencing blood lead levels in young children living in the community: Kamphun Health Center

วิยะดา แซ่เตีย[1], นิศารัตน์ สวนสัน[2], ภัทรินทร์ คณะมี[3] และคณะฯ

[1]สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ ๑๑

[2]สำนักโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม

[3]สถานีอนามัยเฉลิมพระเกียรติฯ กำพวน

บทนำ เด็กเล็กที่มีอายุต่ำกว่า 6 ปี มีความเสี่ยงต่อการได้รับอันตรายจากพิษตะกั่วมากกว่าผู้ใหญ่ การที่มีสารตะกั่วในเลือดเพียง 5 μg/dl ก็จะทำให้ระดับเชาว์ปัญญาของเด็กลดลง

วิธีการศึกษา เจาะเลือดเด็กอายุต่ำกว่า 6 ปี ที่อยู่ในชุมชนทุกคนที่ผู้ปกครองสมัครใจ จำนวน 122 คน วัดระดับตะกั่วในเลือดแบบ real time โดยใช้เครื่องยี่ห้อ Lead Care II ในพื้นที่สถานีอนามัยเฉลิมพระเกียรติฯ กำพวน อำเภอสุขสำราญ จังหวัดระนอง ต้นเดือนพฤศจิกายน 2560 ใช้สถิติเชิงพรรณนา

ผลการศึกษา เด็กกลุ่มเสี่ยงจำนวน 122 คน เป็นเด็กชาย 63 คน เด็กหญิง 59 คน อายุต่ำสุด 2 เดือน สูงสุด 5 ปี พบระดับตะกั่วต่ำสุดน้อยกว่า 3.3 μg/dL สูงสุด 44.7 μg/dL มัธยฐาน 7.35 (4.7, 11.7) μg/dL เกินค่าอ้างอิงของ CDC (5 μg/dl) จำนวน 89 คน (73.0%) ค่ามัธยฐานของระดับตะกั่วแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญในกลุ่มอายุเด็ก, อาชีพ, บริเวณมาดอวนของผู้ปกครอง ($p = 0.015$, <0.001 และ <0.001 ตามลำดับ) และพบว่าไม่แตกต่างกันในกลุ่มเพศเด็กและระดับพื้นบ้าน ($p = 0.790$ และ 0.237)

สรุปและวิจารณ์ พบระดับตะกั่วในเลือดเด็กในกลุ่มที่ผู้ปกครองทำอาชีพมาดอวน(ร้อยเม็ดตะกั่วกับแหอวน) และทำในบ้านมากกว่ากลุ่มอื่นๆ และสูงสุดในกลุ่มเด็กก่อนเข้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อายุ1-2 ขวบ เป็นเพราะเด็กวัยนี้เริ่มเดิน คลานได้ มักจะไปหาคลุกคลีอยู่กับผู้ปกครองที่มาดอวน กินและเล่นในบริเวณนั้นๆ ระดับตะกั่วในเลือดจะน้อยลงๆ และพบน้อยที่สุดในเด็กกลุ่มอายุ 4-5 ปี สอดคล้องกับเหตุผลที่เด็กมีระยะเวลารับสัมผัสตะกั่วน้อยลง ระดับตะกั่วในเลือดเด็กปฐมวัยไม่แตกต่างในกลุ่มเพศ เพราะพฤติกรรมการรับสัมผัสไม่ต่างกัน

ข้อเสนอแนะ ในครอบครัวที่มีเด็กปฐมวัยทุกบ้าน ควรมีการแยกพื้นที่มาดอวนเฉพาะ เช่น ทำนอกบ้าน หรือถ้าจำเป็นต้องทำในบ้านควรกั้นเป็นสัดส่วน เพื่อป้องกันไม่ให้ฝุ่นตะกั่วกระจาย

คำสำคัญ มาดอวน ตะกั่ว เด็กปฐมวัย